

Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2014 tehtyjen muutosten hyväksymiseksi sekä laeiksi ohjeiston muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja merityösopimuslain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2014 tehtyjen muutosten hyväksymiseksi sekä laeiksi ohjeiston muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja merityösopimuslain muuttamisesta (HE 167/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 7/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä tarkoitetun merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2014 tehdyt muutokset.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2014 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon Genevessä 11 päivänä kesäkuuta 2014 tehtyjen lainsäädännön alaan kuuluvien muutosten määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Eduskunnan vastaus EV 154/2016 vp

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

merityösopimuslain 2 ja 13 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityösopimuslain (756/2011) 2 luvun 5 ja 8 § sekä 13 luvun 15, 17 ja 17 a §, sellaisena kuin niistä on 13 luvun 17 a § laissa 139/2012, sekä
lisätään 2 lukuun uusi 8 a § ja 13 lukuun uusi 13 a § seuraavasti:

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

5 §

Vapautuvista työpaikoista tiedottaminen

Työnantajan on ilmoitettava vapautuvista työpaikoistaan yleisesti yrityksessä tai työpaikalla omaksutun käytännön mukaisesti varmistaakseen, että myös osa-aikaisilla ja määräaikaisilla työntekijöillä on samat mahdollisuudet hakeutua näihin työpaikkoihin kuin vakituisilla ja koko-aikaisilla työntekijöillä. Käyttäjäyrityksen on vastaavia menettelyjä noudattaen ilmoitettava vapautuvista työpaikoistaan myös vuokraamilleen työntekijöille.

8 §

Vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa sovellettava työehtosopimus

Jos työnantaja on vuokrannut työntekijänsä käyttäjäyrityksen työhön, vuokratun työntekijän työsuhteessa on sovellettava vähintään käyttäjäyritystä sitovan 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun tai yleissitovan työehtosopimuksen määräyksiä.

Jos vuokratun työntekijän työsuhteessa ei sovelleta 1 momentissa tarkoitettua työehtosopimusta, vuokratun työntekijän palkkaa, työaikaa ja vuosilomia koskevien ehtojen on oltava vähintään käyttäjäyritystä sitovien ja siellä yleisesti sovellettavien sopimusten tai käytäntöjen mukaiset.

Eduskunnan vastaus EV 154/2016 vp

8 a §

Vuokratun työntekijän oikeus käyttäjäyrityksen palveluihin ja järjestelyihin

Vuokratulla työntekijällä on oikeus käyttäjäyrityksen työntekijöilleen tarjoamiin palveluihin ja yhteisiin järjestelyihin samoin ehdoin kuin käyttäjäyrityksen työntekijöillä, jollei erilainen kohdeltu ole perusteltua puolueettomista syistä. Käyttäjäyritys ei kuitenkaan ole velvollinen taloudellisesti tukemaan vuokratun työntekijän palvelujen ja järjestelyjen käyttöä.

13 luku

Erinäiset säännökset

13 a §

Kotimatkaoikeuksien ja sairastuneen tai loukkaantuneen työntekijän taloudellisen aseman turvaaminen

Aluksen liikennöidessä Suomen aluevesirajojen ulkopuolella työnantajan on otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai asetettava muu rahavakuus työntekijöiden kotimatka-oikeuksien ja sairastuneiden tai loukkaantuneiden työntekijöiden taloudellisen aseman turvaamiseksi Kansainvälisen työjärjestön merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen (SopS 52/2013), jäljempänä *merityöyleissopimus*, ohjeiston säännöissä 2.5 ja 4.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutuksen tai muun rahavakuuden tulee kattaa:

- 1) työntekijöiden 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta kotimatkasta aiheutuvat matkakustannukset yläpitoineen ja matkan aikainen sairaanhoito;
- 2) työntekijöiden työsuhteesta johtuvat saatavat enintään neljän kuukauden ajalta;
- 3) 2 luvun 10—13 §:n perusteella työnantajan maksettaviksi kuuluvat palkat, kustannukset ja korvaukset, jos työntekijä sairastuu tai loukkaantuu aluksella työskentelyn aikana; sekä
- 4) 13 luvun 12 §:n 3 momentin perusteella työnantajan maksettavaksi kuuluvat hautauskustannukset, kun työntekijä kuolee aluksella työskentelyn aikana.

Työntekijällä on oikeus saada maksu suoraan vakuutuksesta tai muusta rahavakuudesta.

Vakuutus tai muu rahavakuus saa lakata olemasta voimassa aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä päivästä, jona kirjallinen ilmoitus voimassaolon lakkaamisesta on tullut työsuojeluviranomaiselle.

15 §

Nähtävänäpito

Työnantajan on pidettävä tämä laki ja 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu yleissitova työehtosopimus työntekijöiden vapaasti saatavilla aluksella.

Aluksella on pidettävä voimassa oleva merityöyleissopimuksen mukainen merityösertifikaatti, merityöehtojen noudattamista koskeva ilmoitus ja merityötä koskevan yleissopimuksen liittei-

Eduskunnan vastaus EV 154/2016 vp

den A2-I ja A4-I mukainen todistus 13 a §:n, 17 §:n 2 momentin ja 17 a §:n 2 momentin mukaisesti vakuutuksesta tai muusta rahavakuudesta työntekijöiden nähtävinä.

Ulkomaanliikenteessä toimivissa aluksissa asiakirjojen on oltava nähtävillä myös englanninkielisinä.

17 §

Vastuu työnantajan velvollisuuksista eräissä tapauksissa

Vaikka työntekijä on työsuhteessa muuhun työnantajaan kuin varustamoon, varustamo on työnantajan lisäksi vastuussa työntekijän vapaista kotimatkoista, työntekijän alukselle jääneestä omaisuudesta ja työntekijän sairaanhoidosta ja hautaamisesta.

Varustamon on otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai asetettava muu rahavakuus 1 momentissa tarkoitettujen työntekijöiden 13 a §:ssä tarkoitettujen kotimatkakustannusten ja hoito- ja hautauskustannusten maksamisen turvaamiseksi.

17 a §

Laivanisännän vastuu aluksella ilman työsopimusta työskentelevistä

Jos aluksella tehdään työtä, joka ei perustu työsopimukseen, laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 2 §:n 9 kohdassa tarkoitettu laivanisäntä vastaa siitä, että aluksella työtä tekevän kanssa tehdään kirjallinen sopimus, josta käyvät ilmi vastaavat asiat kuin tämän lain 1 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan työsopimuksesta on käytävä ilmi. Laivanisäntä vastaa myös siitä, että työtä aluksella ilman työsopimusta tekevään sovelletaan, mitä 1 luvun 3 §:n 3—5 momentissa, 2 luvun 12 §:ssä, 3 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä 13 luvun 16 §:ssä säädetään.

Laivanisännän on otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai asetettava muu rahavakuus 1 momentissa tarkoitettujen työntekijöiden 13 a §:ssä tarkoitettujen kotimatka- ja hoitokustannusten maksamisen turvaamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 15.11.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri